

EDINOST

Posamezna številka za Trst in okolico 23 vln., zunaj 20 vln.
Oglasi trgovcev in obrtnikov m m po 10 vln.; osmrtnice, zahvale
poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov m m po 50 vln.; oglasi
v tekstu lista do 5 vrst 30 K, vsaka nadaljna vrsta 3 K. Mali
oglas po 8 vln., beseda, vsimanj pa 80 vln. Oglase sprejema in-
seratni oddelček Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo
izključno upravi „Edinosti“. Uprava in inseratni oddelček so na-
hajata v ulici sv. Frančiška As. 20. — Polnobraun, račun 311.332

Za čimprejšen zaključek mirovne konference.

Newyorškemu listu „New York Times“ pišejo iz Pa-
riza: Med vodilnimi osebami mirovne konference se je
razvilo močno gibanje, ki mu je namen, da bi se mi-
rovna konferenca čim prej zaključila. Ameriški in an-
gleški delegatje so se podrobno bavili s tem vprašanjem,
z opazja se, da ste tudi Italija in Francija pripravljene,
da si usvojijo to stališče. Udeležniki konference si bodo
živno prizadevali, da v mesecu dni rešijo vprašanja, o ka-
terih se do danes še ni odločilo, in se nadejajo, da se
bo po povrnitvi Wilsona mogla v kakih desetih dneh
sklicati definitivna mirovna konferenca, ki se je udeležo-
vali zastopniki osrednjih vlasti. Ker se želi pospešiti
delo mirovne konference, se najbrže rešijo v najkraj-
šem času sporna vprašanja o mejah in ozemljih na pod-
lagi strokovnjaških izvidov in zasebnih konferenc, ki
se bodo skoro vršile med poedinimi vlastmi, soudeleže-
nimi na teh vprašanjih. Odposlanci so že danes na čis-
tem, da ni možno popolnoma zadovoljiti vseh narodov;
zato je nujno potrebno, da se sporazumejo medsebojno,
ali pa morajo odločitev prepustiti mirovni konferenci.
Kakor mislijo optimisti, boste centralni vlasti že sredi
marca pozvali na mirovno konferenco. Vojniški pro-
blem bi se imel rešiti tako, da se Nemčiji zabrani vsako
novačenje za dobo 10 let. Pristaši tega načrta računajo,
da privolijo tudi Francija in Italija v to, da za čas opu-
stitve vsake novačenja — tako, da bi se prihranjen denar
mogel porabiti za gospodarske namene. Ako bi se Nem-
čija pritožila, da ostane tako brez obrambe, ji odgo-
vorijo zavezniki, da ji Zveza narodov zagamei zadostno
zaščito. Pristaši tega načrta smatrajo za verjetno, da
— ako bi se novačenja opustila za dobo 10 let — narodi
po tej dobi ne bodo več hoteli jemati nase nadaljnjih
vojaških bremen.

Pichon o sklepih mira.

Francoski minister za zunanje stvari, Pichon, je spre-
jel inozemske časnikarje in jim je izjavil, da je odbor
mirovne konference storil vse, da se kolikor le mogoče
pospeši rešitev bistvenih vprašanj, in je dodal, da je
Wilson, odhajajoč iz Francoske, smatral za mogoče, da
bo prelinitarna mirovna pogodba podpisana v prvi
polovici maja ali pa še prej. Ta mirovna pogodba
bo vsebovala glavna načela, iz katerih se bodo izvajali
podrobni pogoji, ki bodo tvorili končnoveljavno mirovno
pogodbo. Pichon je dodal, da bo novo premirje vse-
bovalo najbrž definitivne vojaške pogoje. Sedaj gre le
za obnovitev premirja z Nemčijo. Vojaske izvedence
se je tudi naročilo, da naj prouče načrt končnoveljavne
premijra z Avstrijo.

Predsednik češko-slovaške republike o Nemcih.

Pariški „Temps“ je objavil razgovor svojega poroče-
valca s predsednikom Masarykom, ki je izjavil: Vpra-
šanje prevažanja se mora rešiti najhitreje, da se prepreči
glad, ki bi ga boljševiki agitatorji hoteli izrabiti proti
vladi in proti ententi. Nemštvo ogroža Francijo in Če-
sko, kar dokazuje govor Eberta in Davida. O konfe-
renci v Bernu, na kateri so nadvladovali Nemci, je re-
kel predsednik Masaryk, da igrajo Nemci svojo staro
igro, da bi Nemčijo razbremenili od vsake krivde in da
bi selali razdor med zaveznike. Vlada Scheidemannova
je nevarna istakot kakor je bila nevarna vlada cesarja
Wilhelma. Nemci se niso izpremenili. Ne smatrajo se za
porazene in nadaljujejo s svojo propagando. Na Dunaju
razglašajo slovanske djiake, v Pragi pa so tako drzni,
da zahtevajo protizakonito si prisvojene pravice do Hu-
bovega vseučilišča. Priključenje Nemške Avstrije k Nem-
čiji se mora odtehtati s teritorialnimi odškodninami.
Je zadošča, da naše sovražnike razorožimo vojaški,
marveč moramo preprečiti tudi njih tradicionalni pri-
ključitev proti Vzhodu in Rusiji, nad katerima bi hoteli za-
vladati politično in gospodarski.

Načelnik generalnega štaba češke armade.

Načelnikom generalnega štaba vojske češko-slovaške
republike je imenovan general Pellé, ki je že nastopil
svojo službo. On in njegovi pomočniki bodo sodelovali
na snovanju v republiki na ta način, da se zanimajo z
zahtevami, potrebami in dušo češkega vojaka. — To je
prvo česar ni bilo nikdar v avstrijski vojski in kar je
edn glavni vzrok, da se je končno tako sra-
pno zrušila: nje zapovedniki niso hoteli nikdar raz-
umeti, da ima vojak svojo dušo, ki mu daje čustva
in voljo. Za tiste mogotce in nasilnike je bil vojak le —
kosa platna — ki ga morejo oni rezati in kro-
jiti po svoji volji. In ker v svoji sirovi nasilni naravi
niso hoteli priznavati duše — onega, kar razlikuje člo-
veka od neme živali — v nemškem vojaku, jim tudi
nikdar ni prišla na misel velika resnica, da je duša ne-
mrljiva, da je ni možno ubiti, da je ne more nobena
moč zapirati v ječo, da je ne more nikako nasilje pri-
morati naj — ne živ! In duša in vojak je živela dalje,
in dajala voljo in ga slednje naučila sovratka do svo-

jih mučiteljev. Duša in vojakih bivše Avstrije je končno
obračunala in dovedla do obračuna z Avstrijo nemških
divjakov in posrovelih generalov.

Poštni promet med Čehoslovaško ter Avstrijo in Madžarsko.

Kakor se poroča iz Basela, od 18. t. m. dalje poštni
uradi v čehoslovaški republiki ne sprejemajo ekspres-
nih in priporocenih pism za Nemško Avstrijo in Mad-
žarsko. Navadna pisma se morajo odajati odprta. Tele-
fonski pogovori so ustavljeni do nove odredbe. Vse to se
je ukrenilo z ozirom na žigosanje bankovcev, in po kon-
čanem žigosanju se zopet upostavi redni promet.

Češko-poljski spor.

Iz Varšave se poroča 23. t. m.: Generala Romel in
Niessol, člana medzavezniške komisije, sta danes odpo-
tovala v Tešin, da rešita vprašanje o izvršitvi začasnega
dogovora med Poljaki in Čehoslovaki, podpisanega v Pa-
rizu 3. t. m.

Poljaki in Nemci.

Reuter poroča iz Varšave: Poljske oblasti, so dozna-
le iz Berolina iz najzanesljivejšega vira, da se je na
posvetovanju v Berolinu, ki so se ga udeležili Ebert,
Scheidemann, Noske, Lanzberg in Rantzau, sklenil na-
slednji načrt postopanja napram Poljski: Nemčija izjavi,
da sklene mir s Poljsko, toda istočasno dobe obmejne
čete nalog, da naj nadaljujejo sovražnosti proti Polja-
kom, vkljub sklenjenemu premirju. Nemčija stopi v stik
z boljševiki v syrho skupne akcije proti Poljski. Z dru-
ge strani pa poskrbi Nemčija, da se nemške čete, ki so
ostale v Litvi, toliko prepoje z boljševištvom, da se olaj-
ša njihov korak proti Poljski, za katerega bi se kazalo
na zunaj, da so ga započele čete na svojo lastno pest.
V vzhodni Pruski se je začelo izvajati novačenje za ob-
mejne čete. Iz Poznanjske se čuje močno bombardiranje
iz krotušinske okolice. Nemško topništvo deluje ob vsej
severni meji.

Boljševiki dali ustreliti 13.700 oseb.

„Times“ dobivajo iz Helsingfors naslednje poročilo:
Iz Petrograda se poroča, da je v soboto tekom tajne seje
sovjetov izjavil komisar za notranje stvari Lisonski, da
število oseb, ki so bile po nalogu izredne komisije za
pobijanje protirevolucije, kateri predseduje ženska,
ustreljene do 10. januarja t. l., znaša 13.700.

Krvavi nemiri v Gradcu.

Tekom nedeljskih komunističnih demonstracij je pri-
šlo do spopada med orožništvom in dijaštvom. Nekoliko
demonstrantov je bilo mrtvih, nekoliko pa ranjenih.

Dogodki na Bavarskem.

Vesti, ki prihajajo iz Bavarske o tamošnjih dogodkih,
si zelo nasprotujejo. Sedaj se trdi, da je zborovanje de-
lavskih in vojaških svetov sklenilo oborožitev proletar-
ijata in proglasitev republike svetov. Zanka se, da bi
bil minister Auer mrtev. Ivolil se je nov osrednji svet
republike, v katerega stopijo poslanci: Hoffman, Levin,
Zauber, Goldschmidt in Eisenhut.

Obsedno stanje na Badenskem.

Iz Manheima se poroča: Izbruhnili so veliki nemiri,
izzvani po špartakovcih in neodvisnih. V sled teh nemi-
rov je vlada proglasila obsedno stanje. Pristaši centru-
ma, socialisti večinske stranke, demokratska stranka ter
delavski in vojaški sveti so objavili proglas na narod, s
katerim odobravajo ta ukrep.

Valutno vprašanje.

Iz Rima se poroča, da je komisija oddelka za odre-
šne pokrajine, ki se bavi z gospodarskimi vprašanji po
vojni, razpravljala o valutnem vprašanju v zasedenih
bivših avstroogrskih pokrajinah in je prišla do prepriča-
nja, da se mora premično narodno imetje v teh pokraji-
nah, naloženih v kronah in se potem v to določenih
vojno in da za to ne zadostuje samo določitev ugodnej-
šega menjalnega ključa za krono napram liri ali pa od-
vzetje krožečega papirnatega denarja po tem ključu iz
prometa. V ta namen bi bilo treba državnega naka-
zila, toda deležni bi ga smeli biti samo posestniki narod-
nega imetja, izključivši one, ki niso ali ne bodo pripad-
niki italijanskega naroda. Komisija predlaga: 1. da naj se
nemudoma izvede cenitev imetij v odrešenih pokraji-
nah, naloženih v kronah in se potem v to določenih
denarnih zavodov poskrbi za primeren kredit v lirah; 2.
da diferenco med kreditom v lirah in vrednostjo v kro-
nah prevzame država, katere naj z uporabo sedanje or-
ganizacije za ugotovitev osebne dohodnine določi imetja,
katere se morajo izključiti od te pogodnosti, in sicer
izotja, ki ne pripadajo pripadnikom italijanske narodno-

sti in ona katera so se stvorila ali pomnožila po letu
1914., ter da se določi, koliko morajo ta imetja prispe-
vati k pokritju zgoraj omenjene razlike v obliki davkov
na višji vojni dobiček, s čimer se odtehta nevarnost do-
toka papirnatega denarja iz bivše monarhije.

Amnestija v Italiji.

V nedeljo so bili razglašeni v izrednem izdanju urad-
nega lista štirje amnestijski proglesi, ki jih je pred krat-
kim odobril ministrski svet. Ti proglesi so torej v ve-
ljavi od ponedeljka, 24. t. m., ker je bilo odredjeno, da
veljajo od dneva po razglasitvi.

Clemenceau.

Sobotno večerno sporočilo o zdravstvenem stanju
Clemenceaujevem pravi: Stanje rane je vedno zadovolj-
no, žila 72, toplina 37,6. — Listi pravijo, da je mali po-
rast topline povzročila ranjenčeva utrujenost zadnjih dni
in neizogibna potrlost. Dasiravno se nikakor ni ka-
ke infekcije, vendar ni upati, da bi Clemenceau zopet
živeti redno življenje pred nadaljnimi osm leti. Ob 1.30 ponoči je bilo Clemenceaujevo stanje neizpre-
menjeno zadovoljivo. Nedeljsko jutranje sporočilo pa se
glasi: Stanje se dalje zboljšuje, toplina 36,9, žila 69.

Turške izgube v vojni.

Iz Carigrada se poroča, da je imela Turčija po urad-
nih statistikah v svetovni vojni naslednje izgube: mrtvih
5550 častnikov in 431.424 vojakov, ranjenih 407.772
častnikov in vojakov ter 3030 častnikov in 100.701 vojak
pogrešanih.

Domače vesti.

Poletni čas. Iz Rima se javlja, da je kralj podpisal
odlok, s katerim se poletni čas uvaja v noči od 1. na 2.
marca. Polnoči med 1. in 2. marca se morajo torej ure
pomekniti za eno uro naprej. V tostvarni brzjavki ni
povedano, ali se ta odredba nanaša tudi na zasedeno
ozemlje in izda gotovo gubernijska oblast poseben na to
se nanašajoč odlok.

Udeležba socialnih demokratov pri občinskih poslih.
Na sobotnem stranknem zborovanju tukajšnje Italijan-
ske socialnodemokratske stranke se je sklenilo glede
sodelovanja socialnih demokratov pri tržaški občinski
upravi, da socialni demokratje pač vstopijo v mestno
delegacijo, ki šteje 18 članov, med njimi dva Slovenca,
z vsemi svojimi šestimi mandati in da se jim mora prepu-
stiti mesto podpredsednika, nikakor pa da ne vstopijo v
mestni svet, kjer bi jih v vsem nadvladovala ogromna
večina bivše liberalne stranke. Sklenilo se je to z ozi-
rom na sporočilo mestnega župana, da so mogoče nove
občinske volitve šele potem, ko se Trst končnoveljavno
priključi Italiji. Na zborovanju, na katerem je poročal o
stvari Cernlutz, se je oglašilo več govornikov, ki so go-
vorili proti sodelovanju socialnih demokratov v tržaški
občinski upravi, toda, kakor rečeno, je bil Cernlutzov
predlog sprejet z veliko večino. Obenem s tem sklepom
se je zahtevalo tudi zastopstvo socialnodemokratske
stranke v vseh občinskih podjetjih in napravah, kakor
v Mestni hranilnici, plinarni, malih stanovanjih itd. ter
predsedniško mesto občinske aprovizacijske komisije.

Prevoz bančnih vlog. Sporoča se nam z uradne stra-
ni: Gubernijska oblast za Julijsko Benečijo je doznala,
da niso vse prizadete osebe mogle uporabiti zadnje pri-
like, ko so se prepeljale z Dunaja v Trst vrednosti, ki so
last prebivalcev v Julijski Benečiji. Da se pomaga tudi
tem, se vabijo vse v zasedenem ozemlju bivaajoče in v
Julijsko Benečijo pristojne osebe, ki hranijo svoje vred-
nosti v raznih ljubljanskih, zagrebških, graških, buda-
peštanskih, praških in drugih bankah, da dološljejo gu-
bernijski oblasti, za civilne stvari (oddelek V.) podro-
ben seznam vrednosti z natančno navedbo, kje se na-
hajajo, da more gubernijska oblast ukreniti vse po-
trebno za omogočenje vrnitve teh vrednosti prizadetim
osebam.

Razpis zdravniške službe. Do 20. marca je razpisana
služba zdravnika za oddelek v bolnišnici za kronične
bolnike, ki je v upravnem in zdravstvenem pogledu
podrejen ravnateljstvu mestne blaznice „Andrea di Ser-
gio Galatti“. Letna plača K 3000 — in pavšal za voz K
400 —. Zdravnik mora stanovati v zavodu. Zahteva so
dokazilo, da je prosilec posloval najmanj tri leta v kaki
bolnišnici in od teh najmanj 6 mesecev na kakem kl-
rurškem oddelku.

Menjalni kurz v Švici 18. t. m.: Italijanske lire 74'80—
76'80, francoski franki 88'80—90'30, angleški funt 23'01—
23'41, španske pesete 97'25—99'25, petrogradski rublji
48'50—52'50, nizozemski goldinarji 199'85—201'85, nem-
ške marke 51'90—53'90, avstrijske krene 23'40—25'40,
norveške krome 132'60—134'60, švedske 135'90—137'90.

— Uradne ure blagajne od 9 do 13. —